

KYRKBLADET

Församlingsblad för Romaklosters pastorat

Nr 4. 2018

11 september – 5 december

Svenska kyrkan
ROMAKLOSTERS PASTORAT

EVANGELISKA
FRIKYRKAN

Fader vår eller Vår Fader?

I Svenska kyrkan använder vi en särskild handbok när vi firar gudstjänst. Den är en bok att hålla sig i och hålla sig till vid kyrkliga handlingar såsom dop, vigslar och begravningar samt när vi firar vanliga gudstjänst. I kyrkohandboken finns alltifrån böner, inledningsord, liturgisk musik och formuleringar.

I ett dop och en vigsel så finns till exempel några ordalydelser som inte är utbytbara. Dessa måste prästen säga för att den kyrkliga handlingen ska vara giltig. Andra delar är valfria och utbytbara.

Under flera år har Svenska kyrkan haft en utsedd grupp som har arbetat med att ta fram en ny kyrkohandbok. Den tidigare antogs av kyrkomötet 1986. Efter en hel del diskussioner och ändringar antogs den nya kyrkohandboken av 2017 års kyrkomöte. Därefter togs den i bruk under pingsthelgen i våras. Här i vårt pastorat har vi bestämt oss för att sakta introducera den och fullt ut börja använda den under hösten. En ny kyrkohandbok är något sällsynt. Detta är endast den åttonde efter reformationen på 1500-talet.

I den nya handboken finns riktlinjer för bland annat Herrens bön. I våra vanliga gudstjänster kommer vi att anpassa oss

efter handboken och därför använda den "nya", det vill säga *Vår Fader* och inte *Fader vår*. Den nya *Vår Fader* är en ekumenisk översättning som antogs av Sveriges kristna råds årsmöte 1996 och togs i bruk i Svenska kyrkan 1998. Alltså är den ju inte alldeles ny. För många av oss finns känslor förknippade till den gamla *Fader vår* och det kan komma att bli en tid då vi tillsammans får lov att vänja oss vid den nya. Däremot finns möjligheten att av pastorala skäl som till exempel vid begravningsgudstjänster fortfarande använda *Fader vår*.

Den 6 oktober möts de kyrkvårdar och förtroendevalda i pastoratet som önskar vara med och påverka utformning av nya agendor och gudstjänstform utifrån den nya handboken. Inbjudan och mer information kommer om detta.

Hoppas att vi kan få uppleva att den nya kyrkohandboken hjälper oss att möta varandra och Gud med nyfikenhet och öppenhet i våra gudstjänster framöver! Välkommen till gudstjänst!

Med önskan om
Guds välsignelse
Kh Pernilla Cramnell

Foto: Magnus Aronsson

BISKOP THOMAS KOMMER TILL VÄNGE KYRKA

Söndagen den 21 oktober kommer vår nye biskop **Thomas Petersson** till **Vänge kyrka** för en kontraktshögmässa **kl. 11**.

Alla Medeltredingens församlingar är välkomna att sammanlysa sin förmiddagsgudstjänst till Vänge. Detta är en del i biskopens önskan att träffa och lära känna församlingarna på Gotland.

Efter mässan blir det **Kyrklunch i Vänge bygdegård**.

Mitt val är att tro

Vi gör så många val här i livet. Det är egentligen bara de första stapplande åren som vi människor är helt i händerna på andra, bokstavligen, men sen blir det en livslång resa av val och kval. Ibland ler livet mot oss och valen är både enkla och goda. Vid andra tillfällen väljer vi mellan pest och kolera. Ett valår som detta är det ganska tydligt. Kanske var det svårt med att rösta, kanske enkelt, men vid stora val som i år, oerhört konkret.

Bara under ett dygn gör vi hundratals val. Vilken strumpa först, vad skall vi ha till kaffet, gör jag det jag hade tänkt att göra eller kom det något annat som upptog min tid? Och själva bricken av val som vi har beror givetvis på vars och ens livssituation. Vi har alla olika valmöjligheter, den är sällan gemensam för alla. Medan den ene kan välja semestermål får en annan kämpa för ett simpelt mellanmål. Men faktum kvarstår, vi gör alla val, hela tiden.

Att välja att tro är ett sådant val. Jag tror att vi kan välja det. Inte lika enkelt för alla men enkelhet i sig är inget självändamål. Jag kan nämligen tänka så ibland, när det händer och sker saker, uttalanden,

Jag väljer att tro på en Gud som är bortanför och innanför allt det där som jag försöker greppa

händelser och situationer där jag faktiskt känner att jag har svårt att gå in i allt kyrkligt, religiöst, traditioner, då det jag hört och drabbats av gjort mig skeptisk, att nu måste jag inte veta, lösa, förstå, utan lägger allt i Guds händer. Klyschigt men sant. Jag väljer att tro på en Gud som är bortanför och innanför allt det där som jag försöker greppa. Bara så. Jag tror. Credo. "Gud, nu är du där du är och jag är här. Förklara för mig det jag behöver veta så att nästa val jag gör är enligt din vilja."

Så jag väljer att tro. Inte alltid att förstå. Inte alltid att veta hur allting hänger ihop. Bara tro. Plain and simple. Det räcker så. Så tänker jag. För så har jag valt i skrivandets stund och antagligen många gånger till i mitt liv.

Välsignad höst till er alla och i era val som ni både vill, kan och måste göra.

Janne Manni

Insamling till Världens Barn

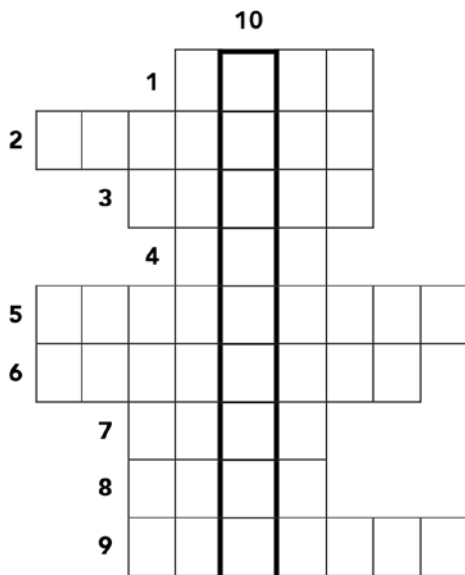
Tillsammans med 13 andra humanitära organisationer är Svenska kyrkan en del av Världens Barn-kampanjen. De insamlade medlen går till att förändra villkoren för de barn som har det allra tuffast. Svenska kyrkan lyfter speciellt de barn som flytt på grund av kriget i Syrien. I Jordanien drabbas barn i flyktfamiljer i särskilt hög grad av stress och depressioner. Det psykosociala arbetet blir därför extra viktigt. Föräldrar tränas också att upptäcka stressymptom. **Radiohjälpens plusgiro 90 1950-6. Bankgiro 901-9506.**

Du kan också sms:a VB100 till **72999** för att ge 100 kronor.

Vinnande Vetande

Krysset, där lite bibelkunskap kan vara till god hjälp, har den här gången temat SYSKON.
Du behöver använda den senaste bibelöversättningen, *Bibel 2000* för att lösa krysset.

På nätet finns bibeln att läsa på www.bibeln.se.

1. Den av tvillingarna som föddes först.
1 Mosebok 25:24–26.
2. Den bror som sa: Vi har funnit Messias!
Johannes 1:40–42.
3. Rebeckas bror. *1 Mosebok 24:29.*
4. Den äldste i brödratrion. *1 Mosebok 10:1.*
5. En av systrarna passar in här.
Job 42:13–15.
6. Vilken av bröderna hade samma mamma som Josef? *1 Mosebok 35:23–26.*
7. Storebror. *1 Mosebok 4:1–2.*
8. En av tamburinspelaren Mirjams bröder.
2 Mosebok 15:20–21.
9. Ett av syskonen i Betania. *Johannes 11:1–2.*
10. Pappan till bröderna Jakob och Johannes hette så här. *Matteus 4:21–22.*

Ta chansen och vinn ett presentkort värt 150 kronor på Bokcaféet Porten i Visby genom att skicka in nyckelordet på fråga 10 (de lodräta markerade rutorna).

Du kan skicka ett vykort eller brev till:

”Vinnande vetande”, Östergarns prästgård, 623 68 Katthammarsvik **senast den 1 november** 2018.

Vill du maila svaret gör du det till romaklosters.pastorat@svenskakyrkan.se.

Sommarnumrets vinnare, vars tema var RESOR, blev **Annika Jansson** i Katthammarsvik, som visste att nyckelordet var DAMASKUS. Presentkort kommer på posten.

Årets folkbildare: Jens Friis-Hansen

Sällan har uttrycket att ha många strängar på sin lyra passat bättre in än på körledaren för Kräklingbo manskör, Jens Friis-Hansen. För en mångsysslare är han denne optimistiske och glade man som sedan några år bor i Kräklingbo, ett stenkast från kyrkan. Tidigare i år fick han utmärkelsen Årets folkbildare på Gotland 2017. På hans visitkort skulle det kunna stå: trebarnsfar, make, ljudkonstnär, kompositör, producent, pedagog, sångare, dirigent och mycket mer.

Jens pappa, den danske motståndsmannen Henning, kom till Sverige med de vita bussarna 1945, räddad från ett koncentrationsläger i Tyskland. Efter några år i Danmark återvände han till Sverige och träffade Sidse, en flykting från DDR. De gifte sig och 1967 föddes Jens som den andre av två pojkar i familjen Friis-Hansen.

Jens väg till musiken och konstnärskapet var inte spikrak. Det fanns ett musikintresse i hemmet och Jens var en flitig besökare på konserthuset i Helsingborg då symfoniorkestern konserterade eller då mamma tog med honom på dansföreställningar. Under högstadietiden började sången bli alltmer intressant och Jens och några kompisar startade en Barbershopgrupp där man sjöng stämsång a capella med sådan framgång att man sjöng sig till framstående placeringar i både NM och VM.

Efter gymnasiet påbörjade Jens en läkarutbildning i Köpenhamn. Efter några år tog dock musiken överhanden och läkarstudierna lades på hyllan till förmån för en utbildning till musiklejare. Den musikaliska vägen förde honom sedan till Tonsättarskolan i Visby och upptäckten av modern komposition. Genom att börja komponera fann Jens en konstnärlig form där han kunde utgå från sina egna erfa-

renheter, tankar och livets stora frågor för att skapa sin egen musik.

Så blev Jens gotlänning och sedan några år är han tillsammans med sin fru Minnamaria och deras tre barn bosatta i Kräklingbo. En gång i veckan styr han bilen mot Anga församlingshem där han möter Kräklingbo manskör för veckans övning. – Mötet med kören ger mig energi, värme och glädje. Vi har mycket roligt och kommer varandra nära, säger Jens. Det finns en tillit och ett förtroende oss emellan. Ibland bromsar de mig när jag kommer med mina tokiga idéer, skrattar Jens, men de har också lärt sig att mycket som från början verkar knasigt, faktiskt går att förverkliga. Ett sådant exempel är projektet "Nya röster – nya möten" där kören sjungit sånger på både svenska och dari med texter av några afghanska flyktingpojkar.

Kräklingbo manskör är också en kyrkokör som ibland sjunger på gudstjänster i kyrkorna. – Att hitta nya sånger som komplement till den traditionella andliga manskörsreper-toaren är en utmaning. Jag skulle gärna vilja experimentera lite med gudstjänstformerna och körens medverkan säger Jens, när han tänker på körens kyrkliga engagemang.

Text: Per Olof Sahlberg. Foto: Privat.

Vilka olika begravningssätt finns det?

När en anhörig avlider kan det vara mycket att tänka på mitt i sorgen.

En av de första sakerna att ta ställning till är hur begravningen ska gå till.

Här är de olika alternativen som finns för gravsättning:

Begravning med kista En kistbegravning är en begravning i kyrkan med **kista**. Efter ceremonin bärs kistan ut och sänks ner i graven. Anhöriga, församlingen eller begravningsbyrån ordnar med **bärare**. Kistbegravning måste ske **senast 30 dagar** efter dödsfallet. Kistan kan också lämnas för **kremering** efter begravningsceremonin för senare gravsättning, dock **senast ett år efter kremeringen**.

Begravning med urna Ceremonin sker i kyrkan precis som vid en kistbegravning men med **urna** i stället för kista. Efter ceremonin bärs urnan ut och sänks ner i graven. Urnan kan också gravsättas senare. Antingen i minneslund, i askgravlund eller om askan ska spridas på annan plats. Gravesättningen ska ske **senast ett år efter kremering**.

Gravsättning i minneslund Minneslund är ett alternativ för de som önskar en gravplats att gå till men som inte vill förbinda sig att stå för skötsel. Begravningsceremonin sker i kyrkan och avslutas därefter. **Askans sprids eller grävs ner** i lunden av kyrkogårdsförvaltningen vid ett senare tillfälle och **utan de anhörigas närvaro**. **Platsen markeras ej** och **den avlidnes namn finns inte angivet på någon skylt**. Det finns en allmän plats där anhöriga kan placera lösa blommor eller tända ljus. Gravesättning av askan måste ske **senast ett år efter kremering**.

Gravsättning i askgravlund Ibland slarvar vi med begreppen minneslund och askgravlund. En askgravlund är i mycket densamma som en minneslund. Det som skiljer är att man har möjlighet att **sätta upp en namnskylt** på en speciellt avsedd plats. **Askans sprids eller grävs ner** i lunden av kyrkogårdsförvaltningen vid ett senare tillfälle och **utan de anhörigas närvaro**. Det finns en allmän plats där anhöriga kan placera lösa blommor eller tända ljus. Gravesättningen måste ske **senast ett år efter kremering**.

Att sprida aska i vatten eller i naturen kräver **tillstånd från Länsstyrelsen**. Ceremonin kan ske i kyrkan eller på annan plats. Efter kremeringen hämtar de anhöriga själva ut urnan på krematoriet för att sedan sprida askan. Gravesättning av askan måste ske **senast ett år efter kremering**.

Frågor och svar om begravning och gravplatser

Hur kommer jag i kontakt med prästen före begravningen?

Ring eller mejla prästen i din församling. Du kan också besöka pastors-expeditionen. Adressuppgifter finns på sista sidan i detta Kyrkblad. De finns även på vår hemsida: www.svenskakyrkan.se/romakloster.

Kan jag själv påverka begravningstjänsten?

Ja. Före begravningen kontaktar prästen de anhöriga för ett sorgesamtal där ni tillsammans går igenom ceremonin och väljer psalmer, musik, bibeltexter och böner samt om du har några särskilda önskemål.

Kan man välja präst? Vi försöker tillmötesgå önskemål om präst så långt det är möjligt. Ofta går det att lösa.

Vad är en själaringning?

När församlingen fått veta från anhöriga eller från begravningsbyrån att en medlem dött, planeras själaringningen som ett meddelande till församlingens borna att någon i församlingen avlidit. Den sker så snart som möjligt efter dödsfall. Klockslaget varierar mellan våra sockenkyrkor.

Vad är en tacksägelse?

Det är ett tillkännagivande i församlingen när någon avlidit. Detta sker i gudstjänsten i samband med bön för den avlidne och dess anhöriga,

klockringning och ibland ljusständning. Tacksägelse sker efter överenskommelse med de anhöriga, vanligtvis i söndagsgudstjänsten i den församling den avlidne tillhörde. Men det kan även ske i annan kyrka än i den vars församling den avlidne tillhörde.

Måste man anlita en begravningsbyrå?

Nej. Man kan själv ta på sig ansvaret att kontakta alla instanser som berörs, dock väljer de flesta att ta hjälp av en byrå då det är många saker att tänka på. Även om man väljer en begravningsbyrå kan man göra mycket själv som till exempel att dekorera kistan.

Kan man välja att gravsättas på annan kyrkogård än där man är folkbokförd?

Ja, om det finns tillräckligt med utrymme. Om gravsättningen ska ske i en familjegrav måste gravrättsinnehavaren lämna sitt tillstånd.

Vad är en gravrättsinnehavare?

Gravrättsinnehavaren är den anhörige till den avlidne som innehar graven. Det kan vara en eller flera personer. Som bevis för detta får man ett s.k. gravbrev. Gravrättsinnehavaren bestämmer bland annat vilka som får gravsättas inom gravplatsen och om gravplatsen ska överlåtas eller återlämnas. Som gravrättsinnehavare är man skyldig att hålla

gravplatsen i ordnat skick och att anmäla ny adress om man flyttar. Ingen skall vara gravrättsinnehavare mot sin vilja. Gravrätten kan återlämnas till kyrkogårdsförvaltningen genom anmälan. Om en gravrättsinnehavare avlider skall dödsboet meddela kyrkogårdsförvaltningen. Om gravrättsinnehavaren vill ha hjälp att sköta gravplatsen erbjuder kyrkogårdsförvaltningen skötsel mot en avgift.

Vem har ansvar för skötseln och säkerheten av en grav?

Minneslundar och askgravlundar kräver ingen skötsel av de anhöriga. För övriga gravar ansvarar gravrättsinnehavaren och de anhöriga. Om man vill ha hjälp med skötsel kan man köpa den tjänsten av kyrkogårdsförvaltningen. Kostnaden för gravskötsel är 1000 kronor per år (2018). En vårplantering, en sommarplantering och en gravprydnad till Allhelgonahelgen ingår.

Hur länge får man ha kvar en grav?

I 25 år efter senast gravsatta person. Därefter kan det förlängas med 15 år i taget för en kostnad av 1000 kronor.

Kan man flytta en grav?

Ja, men det krävs mycket särskilda skäl till det och det är omgärdat av bestämmelser som finns i begravningslagen.

Vad innebär begravningsavgiften? Svenska kyrkan ansvarar på statens uppdrag för begravningsverksamheten i landet. Enda undantagen är Stockholm och Tranås. För att täcka kostnaderna för begravningsverksamheten tas en begravningsavgift ut. Den betalas av alla, oavsett om man är medlem i Svenska kyrkan eller inte. På beskedet från Skatteverket om den slutliga skatten anges hur stor begravningsavgiften är. Begravningsavgiften används till att betala personal, lokaler, maskiner, förvaring av stoft, gravsättning, vissa transporter, krematorieverksamheten, lokaler både för religiösa och icke religiösa begravningsceremonier, anläggning och vård av kyrkogårdar och begravningsplatser.

Vad har man på sig på en begravning?

Ibland önskar de anhöriga valfri eller ljus klädsel. Annars är det brukligt att män bär svart eller mörkblå kostym med mörk slips (vit slips för de närmast anhöriga) och att kvinnor bär svart, vitt, grått eller mörkblått. Barn och ungdomar bär ofta mer varierande klädsel.

Hur begravs en person som inte tillhör Svenska kyrkan?

Det beror på vad den avlidne själv har uttalat för önskemål och vilken eventuell religions-tillhörighet den avlidne har. Man försöker alltid att tillmötesgå den avlidnes önskningsar. Ett utträde ur Svenska kyrkan måste respekteras men en kyrklig begravning kan genomföras om

det finns omständigheter som talar för att det ändå är rätt alternativ. Kyrkoherden i församlingen avgör sådana frågor. Kommunen lämnar upplysningar om borgerliga begravningsförrättare. Om man tillhör ett annat kristet samfund eller en annan religion vänder man sig till sitt samfund för den religiösa akten. Dock svarar Svenska kyrkan för den allmänna begravningsverksamheten för alla, vilket bland annat innebär att man förvaltar de allmänna begravningsplatserna.

Vad kostar en begravning?

En begravning kostar normalt mellan 20 000 och 40 000 kronor. Begravningsbyrån kan lämna kostnadsuppgifter. Det som kostar är kista, transporter, annons, blommor, dekoration, minnesstund och gravsten. Minnesstunden kan vara den största kostnaden beroende på antalet deltagare.

För den som tillhör Svenska kyrkan är begravningstjänsten kostnadsfri, antingen den äger rum i den egna församlingen eller i någon annan församling.

För den som inte tillhör Svenska kyrkan kostar begravningstjänsten 13 500 kronor (år 2018), i enlighet med rekommendationer från Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation och vårt kyrkoråds beslut. Det man betalar för är lokal, vaktmästare, präst och musiker.

Måste man ha en begravning?

Nej, men det är lag på att alla måste gravsättas.

Foto: Malin Wernström

Här kan du se om din sockenkyrka har minneslund eller askgravlund:

Akeback Askgravlund

Ala –

Anga –

Bara Askgravlund

Barlingbo Askgravlund

Björke Askgravlund

Buttle: Askgravlund

Dalhem Askgravlund

Ekeby Askgravlund

Endre Askgravlund

Follingbo –

Gammelgarn –

Gultham Askgravlund

Gandrupe –

Halla Askgravlund

Hejdeby Askgravlund

Hörsne Askgravlund

Kräklingbo Minneslund

Roma Askgravlund

Sjonhem –

Viklau Askgravlund

kommer att anläggas under hösten 2018.

Vänge Minneslund. De avlidnas namn skrivs in i en bok som förvaras i kyrkan.

Östergarn Askgravlund

Foto: Malin Wernström

Endre kyrka

Om man åker från Visby österut dyker Endre kyrka upp, väldigt synlig, där den ligger på en lång ås. Förmodligen valdes platsen med omsorg när den första kyrkan byggdes på 1000-talet. Endre har haft stor betydelse som tingsplats, förmodligen sen järnåldern ända in i våra dagar.

Den igenmurade porten i tornet är troglitvis från den första kyrkan. Som nästan alla andra gotlandskyrkor byggdes kyrkan om i etapper, det som är lite särskilt med Endre är att man byggde två extra rum, som omslöt tornet. Det ena, där nu orgeln står, blev en liten bönekammare med egen ingång och det andra, på norrsidan, ett dopkapell. I detta dopkapell ställde man den gamla dopfunten från 1100-talet. En liten intressant detalj är att det ståtliga trälocket på funten är från 1200-talet.

När detta bygge var klart insåg man nog rätt snart att tornet behövde höjas. Det syns tydligt om man tittar lite extra. Dels är den nedre torngluggen romansk (rundbågig) och de övre är gotiska (spetsbågiga) samtidigt som det är en annan typ av stenar i de övre delarna.

För dem som är lite nyfikna på hur gudstjänsterna var på den katolska tiden är just Endre ett bra exempel. 1990 gjorde Utbildningsradion en filminspelning om en medeltidsmässa i Endre kyrka år 1450. Allt "modernt" plockade bort såsom bänkarna från 1744, predikstolen från 1668 och annat som kommit dit efter reformation. Efter filminspelningen sattes allt tillbaka igen. Filmen går att hitta på YouTube. Sök på "Medeltidsmässan i Endre kyrka".

Text och foto: Olle Jonsson.

Dopfontens ståtliga trälock från 1200-talet.

Barnverksamhet i Dalhems församlingshem

Musiklekis

**För föräldralediga med barn.
Tisdagar kl. 9.00–10.30
i Dalhems församlingshem.**

Ledare Olle Jonsson och
Fia Nohrländer.

Miniorer

**Årskurs 1–3. I Dalhems försam-
lingshem** har vi tre grupper med
miniorer, **måndag, tisdag och
onsdag kl. 14–16**. Vi pysslar,
leker, sjunger och har trevligt
tillsammans. Ledare Olle Jonsson
och Malin Wernström.

Barnkören

**Årskurs 4–6. Torsdagar
kl. 14–15.30 i Dalhems försam-
lingshem.** Efter några års uppehåll
börjar vi åter med barnkör i Dalhem.
Ledare Ann Helling 0498–26 07 23.

Kyrkans Unga

Årskurs 7–. Tisdagar kl. 19–21.
Lite som en ungdomsgård, där
ungdomarna träffas och har
trevligt. Ledare Lena Nordahl.

Foto: Olle Jonsson

Sommarmusiken i Bara ödekyrka hade en rekordssommar. De sju musikkvällarna gästades av närmare 400 besökare.

Foto: Malin Wernström

Änglavernissage

**Den 30 september, på Den Helige
Mikaels dag, kl. 10** blir det familjeguds-
tjänst med änglavernissage även i år.
Barngrupperna har gjort änglar i alla dess
former och ställer ut dem i Dalhems kyrka.

Ann Helling är vår nya

kyrkomusiker Vi hälsar Ann Helling välkommen till församlingen! Ann är från början göteborgare men har bott och verkat på ön i ett tjugotal år. Hon har bland annat jobbat som lärare på musikestetiska programmet, Kulturskolan och Gotlands tonsättarskola. Hennes tjänst kommer att delas mellan Dalhem och Roma församlingar.

Ann Helling är vår nya kyrkomusiker.

Födelsedagsfest

för alla i församlingen som som fyllt eller fyller 80, 85, 90 och däröver i år.

Torsdag 18 oktoberkl. 12.30 i Dalhems bygdegård. Särskild inbjudan kommer.

Arr: Diakoni- och biståndsgruppen.

Diakoni/Biståndsgruppen

anordnar bland annat födelsedagsfest för de äldre och Öppet hus-luncher. Vi träffas första fredagen i varje månad. Första träffen för höstterminen har redan varit, men om du är intresserad att vara med är du välkommen att kontakta Birgitta Lindqvist, tel. 0498-380 21. Övriga tillfällen under hösten är 5 oktober, 2 november och 7 december. Alla tillfällen är det klockan 13.30.

Församlingsnytt Dalhems församling

Dopgudstjänster

- 27/5 WILLIAM Karl Lundqvist, hemmet i Ekeby
- 16/6 ÄLWA Eila Grytting-Aalto, Ekeby kyrka
- 30/6 LEOPOLD Jönsson, Dalhems kyrka
- 18/7 LIAM Erik Johannes Hellgren, Dalhems kyrka
- 21/7 MIRABELLE Elisabeth Lilly Setterwall, Hörsne kyrka
- 28/7 ALICE Ingrid Uddin, Själevads kyrka
- 5/8 ELIANA Elsa Eija Tellström, Visby domkyrka

Vigselgudstjänster

- 7/7 Lovisa Bjärman & Magnus Köhler, Dalhems kyrka
- 28/7 Åse Karlsson & Jens Forsman, Bara Ödekyrka

Begravningsgudstjänster

- 12/7 Bernhard Karlsson, Ekeby kyrka
- 3/8 Elsie Martis, Dalhems kyrka
- 18/8 Martha Smith, Dalhems kyrka

Ny kyrkomusiker I höst börjar **Ann Helling** hos oss i församlingarna i Roma. Ann har bland annat jobbat som lärare på musikestetiska programmet, Kulturskolan och Gotlands tonsättarskola. Hennes tjänst kommer att delas mellan Dalhem och Roma församlingar. **Välkommen Ann!**

Musikleikis För de minsta barnen, syskon och deras föräldrar. **Tisdagar kl. 9–11 i Roma bygdegård.** Lek, sång, gemenskap och fika till självkostnadspris. Ledare: Olle Jonsson och Fia Nohrlander. Ingen föranmälan. Vi startar tisdagen den 11 september. Välkomna!

Foto: Lena Lilja.

Barnkören Campanellerna

För barn mellan 7 och 11 år. **Torsdagar kl. 14–15.30 i Endre bygdegård.** Vi sjunger, äter mellanmål, pysslar och har andakt. Anmälan till Janne Ahlström, tel. 073-600 32 27. Start torsdagen den 13 september.

Roma Björke kyrkokör och

VP-Kören går samman och blir **Romaklostets kör.** Övning på torsdagar kl. 19 i Viklau församlingshem. Välkommen att vara med! Hör av dig till Per Farinder tel. 070-348 85 59.

Sopplunch med musik av Lena och Lars

Torsdag 25 oktober

kl. 12.30–14.30 på Björkegården.

Välkommen till en trevlig gemenskap med enkel lunch. Lena Haglund, kyrkomusiker i Östergarn, och Lars Osterman, klockare i Vänge, spelar och sjunger för och med oss. Anmälan senast tisdag 23 oktober till pastorsexpeditionen, tel. 0498-500 31. Buss kl. 12.15 från Hammaren-Ekgatan-Pressbyrån-Hantverksgatan-Roma kyrka.

Kvartersträffar på Ekgatan i Roma

Vi fikar tillsammans och samtalar om stort och smått. Ekgatan 66 i Roma.

Onsdagen den 12 september,

Onsdagen den 10 oktober

Onsdagen den 7 november

Onsdagen den 5 december.

Tid: kl. 14–15.30. Alla hjärtligt välkomna!

Dagledigträffar på Björkegården

För dig som vill träffa andra, möta

spännande gäster och dricka en kopp kaffe. Tid: kl. 13–15. Buss går kl. 12.45 från Hammaren-Ekgatan-Pressbyrån-Hantverksgatan-Roma kyrka.

Torsdagen den 27 september.

Torsdagen den 15 november.

Torsdag 13 december: Adventsfika i

Östergarns prästgård.

Öppna kyrkor på Alla helgons dag

lördagen den 3 november

är våra kyrkor öppna kl. 14–16. Välkomna att värma er en stund och dricka en kopp kaffe. Minnesgudstjänsterna är i **Follingbo kyrka kl. 17** och i **Roma kyrka kl. 18**.

Campanakören söker tenorer och baser

Campanakören är en fyrstämmig kör med både gamla och unga medlemmar. Vi framträder i våra församlingskyrkor, bland annat vid Allhelgonahelgen och jul. Vartannat år inleds höstterminen med körupptakt med en sångpedagog som ger oss tips. Vartannat år åker vi på studieresa och sjunger då i ortens kyrka. Vi tränar **torsdagar kl. 19–21 i Endre bygdegård**. Just nu söker vi tenorer och baser. Välkommen att höra av dig till körledare Janne Ahlström, telefon 073-600 32 27.

Melinska kapellet söker gitarrist

Melinska kapellet är en amatörörkester i Romaklosters pastorat som spelar på gudstjänster och vid andra tillfällen. Vi tränar tisdagar kl. 18.30–20 i Björkegården i Björke. Vi söker en gitarrist. Välkommen att höra av dej till Janne Ahlström på telefon 073-600 32 27.

Församlingsnytt Roma

Dopgudstjänster

- 12/5 VIDAR Erik Vilhelm Åberg, Mofalla kyrka
- 12/5 EBBE Axel Einar Åberg, Mofalla kyrka
- 26/5 FRED Theodor Ragnar Solja, Björke kyrka
- 27/5 AGNES Inga Kerstin Johansson, Follingbo kyrka
- 16/6 WILLIAM Sebastian Tobias Grönlund, Martebo kyrka
- 28/7 LOKE Nils Antero Tibblin, Roma kyrka
- 4/8 ASTRID Jolene Gay, Follingbo kyrka
- 18/8 LARS Milian Lindberg, Follingbo kyrka

Vigselgudstjänster

- 16/6 Sinnika Sjöberg & Adam Grännefjord, Endre kyrka
- 7/7 Frida Ekelöf & Mikael Johansson, Bara Ödekyrka
- 14/7 Catrin Bergström & Jimmy Fransson, Fröjel kyrka
- 28/7 Louise Magnusson & Pär Sandgren, Barlingbo kyrka
- 4/8 Daniel Karlsson & Lotta Petersson, Follingbo kyrka
- 8/8 Sofie He & Thord Westerberg, Follingbo kyrka

Begravningsgudstjänster

- 20/6 Sofia Karlsson, Avskedsrummet Visby
- 21/6 Karin Glansholm, Endre kyrka
- 12/7 Astrid Ramberg, Björke kyrka
- 25/7 Evy Forsman, Allhelgonakapellet Visby
- 23/8 Kurt Myrdahl, Follingbo kyrka

Församlingsnytt Vänge församling

Dopgudstjänster

- 7/7 OLIVIA Ilse Maria Cedergren,
Vänge kyrka
- 14/7 LOVE Johan Axel Klingvall,
Guldrupe kyrka
- 11/8 WILHELM Bertil Skoglund,
Viklau kyrka
- 19/8 ALEX Erik Stenegård,
Vänge kyrka

Vigselgudstjänster

- 9/6 Marie Lautin & Kenny Hansson,
Etelhems kyrka
- 22/6 Anna Sofie Margareta Vestberg
& Johnny Johansson,
Norr Morsjön 35
- 23/6 Stina Wretling &
Tobias Forslund, Buttle kyrka
- 14/7 Ann-Charlotte Lingstedt
& Bertil Gardell,
Hammars Norrlanda

Begravningsgudstjänster

- 20/7 Ulla Olofsson,
Vänge kyrka
- 17/8 Inger Höghielm,
Halla kyrka

Samtal om Taizé i Viklau

”En glädje som aldrig tar slut”.

Så heter årets brev från komuniteten i Taizé. Brevet är skrivit av Fader Alios, ledare för komuniteten. Under hösten kommer vi att ha fyra samtalskvällar kring hans brev följande tisdagar: **2 oktober, 23 oktober, 6 november och 20 november**. Vi börjar med **mässa i Viklau kyrka kl. 19** och fortsätter därefter med samtalet. Välkommen att anmäla dig till Rune Olofsson, tel: 0498-26 07 18, e-post: rune.olofsson@svenskakyrkan.se.

En Taizémässa är en meditativ mässa med tända ljus och musik.

Vardagsmässa på tisdagar

I höst firar vi **mässa varje tisdag i Viklau kl. 19**. På **söndagarna** firar vi antingen **mässa eller gudstjänst**, i någon av våra övriga kyrkor. Oftast **klockan 10**. Om du har önskemål om vilka dagar och tider våra gudstjänster ska firas är du välkommen att höra av dig till mig, Rune Olofsson.

Skördemässa i Viklau för Världens Barn På tacksägelse-dagen **den 14 oktober**, inbjuder vi till en skördemässa i Viklau kyrka **kl. 10**. Alla är välkomna att ta med sig av vad året gav. Allt från blommor och grönsaker, till sylt, saft och bröd. Efter mässan är alla välkomna på lunch i Viklau församlingshem där det blir försäljning och lotteri av de skänkta gåvorna. Intäkterna går till Världens Barn.

HÖSTENS LUNCHTRÄFFAR i Vänge, Halla och Buttle

Trevlig gemenskap, en enkel måltid och en eller flera gäster som underhåller eller berättar om något intressant. Programmet i höst ser ut som följer:

Besök hos stenkonsnär Anders Thorlin

Onsdag 19 september kl. 12–14 (Obs veckodagen!)

Lunch i Vänge prästgård, därefter besök i **Vänge gamla skola där** Anders Thorlin guidar oss i sitt projekt "Skolbänken" och där vi även får se hans konstverk.

Petra Guteskär berättar om sin väg till att bli präst

Torsdagen den 18 oktober kl. 12–14 i Halla bygdegård

Petra har sina rötter i Halla. Hon prästvigdes i juni och tjänstgör sedan dess som pastorsadjunkt i Romaklosters pastorat.

Här berättar hon om varför hon valde prästyrket.

Ukulele med Gothemsglädje

Torsdagen den 15 november kl. 12–14

i Buttle hembygdsgård Underhållning av ukulelegruppen Gothemsglädje.

VP-Kören och Roma Björke kyrkokör går samman och blir **Romaklosters kör**. Övning på torsdagar kl. 19 i Viklau församlingshem. Välkommen att vara med! Hör av dig till Per Farinder tel. 070-348 85 59.

Öppen kyrka Veckan före Allhelgonahelgen kommer kyrkorna i **Buttle, Halla, Guldrupe, Sjonhem, Viklau** och **Vänge** att vara öppna för besök och andakt. **Fredagen den 2 och lördagen den 3 november, kl. 14–17**, finns vi på plats i varje kyrka med en enkel kopp kaffe och tid för samtal för den som vill. **Lördag den 3 november** är det **mässa i Halla kyrka kl. 10**. **Söndagen den 4 november** är det **minnesgudstjänst i Vänge kyrka kl. 18**. En meditativ gudstjänst med musik, dikt och sånger som vill hjälpa oss att finna uttryck för sorg och saknad.

Höstmarknad

Lördagen den 3 november kl. 12–15. Årlig höstmarknad med

Gammelgarns och Östergarns kyrkliga syförening i **Gammelgarns bygdegård**. Försäljning, kaffeservering och lotterier.

Församlingsnytt Östergarns församling

Dopgudstjänster

- 29/7 TYRA Teresia Edit Möllerström,
Östergarns kyrka
18/8 CHARLIE Dennis Terje
Henriksson, Årtemarks kyrka
25/8 IVAR Ernst Bergström-
Bergman, Östergarns kyrka

Vigselgudstjänster

- 28/7 Lisa Edberg & Emil Byström,
Östergarns kyrka
11/8 Ylva Lindgren &
Johan Salomon, Ala kyrka

Begravningsgudstjänster

- 15/6 Sven-Åke Larsson,
Allhelgonakapellet, Visby
19/6 Sören Söderström,
Östergarns kyrka
28/6 Bengt Lindblad,
Östergarns kyrka
9/7 Sonja Qwiberg, Ardre kyrka
13/7 Maj Lindhagen, Östergarns kyrka
10/8 Brita Sandström,
Östergarns kyrka
25/8 Sonja Karlsson, Klinte kyrka
7/9 Birgitta Westöö, Rute kyrka

Ge för livet – bröd till bröder!

Traditionsenligt kommer vi under hösten att samla in pengar till sjuk- och hälsovårdsinsatser i Centralafrikanska republiken (CAR/RCA). Insamling vid **Tempo i Katthammarsvik fredagen den 26 och lördagen den 27 oktober** och stor insamlingsfinal i **Elim, Katthammarsvik på Musikcaféet den 10 november kl. 19.**

Musikcafé

”En salig blandning”

med finalinsamling för Ge för livet/ Bröd till bröder i Elim,

Katthammarsvik **lördagen den 10 november kl. 19.00.** Medverkan av Ostbandet.

Sjung i kör!

Östergarns kyrkokör övar varje onsdag kl. 19–21 i Prästgårdsflygeln, Kräklingbo. Kören hälsar nya medlemmar välkomna. Körledare Sofia Lilja, tel. 076–823 00 08.

Kräklingbo manskör har bytt sin övningskväll i Anga församlingshem till måndagar kl. 19–21.30. Nya körsångare hälsas välkomna. Körledare är Jens Friis-Hansen, tel. 070–358 67 54.

Ekumeniska gemenskapssamlingar

Alltid ett intressant program och god gemenskap kring kaffebordet. Alltid kl. 14.
12 september Salteriet, Katthammarsvik.
10 oktober Gammelgarns bygdegård.
7 november Klubbstugan, Östergarn.
5 december Elim, Katthammarsvik.

Barn- och ungdomsaktiviteter

Öppet hus

Från årskurs 4.

Elim i Katthammarsvik,
fredagar kl. 19.15–21.

Kyrkis För barn 0–5 år.

Prästgårdsflygeln, Kräklingbo,
onsdagar kl. 10–12. Start 12/9.

Ledare: Lena Haglund, tel: 072-735 05 45.

Söndagsskola

För barn från cirka 4 år.

Elim i Katthammarsvik,
söndagar kl. 10–11.

Barnkören För barn 7–10 år.

Prästgårdsflygeln, Kräklingbo,
onsdagar kl. 15–15.50. Start 12/9.

Ledare: Lena Haglund, tel: 072-735 05 45.

Gotlands enda Församlingskår

1918 bildades Kyrkobröderna, en lekmanarörelse inom Svenska kyrkan. Rörelsen kom till Gotland 1936. Som mest fanns det cirka 15 kårer i Visby stift under 1960-talet. 1962 bildades en kyrkobrödrakår i Östergarns pastorat, på initiativ av kyrkoherde Thure Westerström. Då kåren bildades hette den ännu Kyrkobröderna, vilket innebar att endast herrar fick vara medlemmar. Damerna ordnade med kaffet i köket medan herrarna slog sig ner och dryftade teologiska frågor. 1984 tog man emot den första kvinnliga medlemmen, Julia Jacobsson från Ala, och bytte då också namn till Församlingskåren. Även om antalet grupper har minskat på Gotland är rörelsen fortfarande livaktig på andra håll i landet. Församlingskåren i Östergarns församling, vilken är den enda i sitt slag på Gotland, är en del av Svenska kyrkans Lek-

mannaförbund som i oktober firar 100-års jubileum.

Ordförande för församlingskåren är Sonja Karlsson, Kräklingbo. Den har idag 14 medlemmar men välkomnar gärna fler. Man träffas sista måndagen i månaden hemma hos någon av medlemmarna. Under åren har man läst många böcker och under hösten kommer man att avsluta läsningen av Jonas Gardells bok "Om Jesus", en bok som fascinerat, väckt frågor och inbjudit till många diskussioner. Man samtalar och utbyter tankar om det mesta; kristen tro, livets allvar och mycket annat. Att finna en glädje och ett stöd i gemenskapen med andra kristna är en styrka och kåren på Östergarnslandet är ett tydligt tecken på det. Kårens nuvarande kassör och mångårig medlem Bror Söderström säger: - En tro kan ha svårt att överleva ensam, liksom en ensam glöd kan ha svårt att brinna.

Skolkyrkan

Redan innan Romaklostets pastorat blev fritt, började skolkyrkan utvecklas åt det håll där den är idag. Roma hade påskvandring för årskurs 3 medan Dalhem hade för alla klasser vartannat år och i Vänge bjöd man in skolan bland annat till advent. I Dalhem började man med ett komplett skolkyrkoprogram omkring 2014, där alla klasser fick var sitt ämne att komma till sin kyrka med och lära sig mer om. Av allt detta blev så småningom det vi kallar skolkyrkan.

Vi har tyvärr inte möjlighet att träffa alla klasser i alla våra skolor varje år, varför vi har plockat ut det som vi tycker är viktigast och mest lämpligt för varje ålder.

I årkurs 1 berättar vi om Julkrubban. Vi samlas kring en tom krubba och låter eleverna leta reda på alla försvunna krubb-

figurer som finns utspridda i kyrkorummet. Därefter bygger vi upp krubban tillsammans och berättar julberättelsen.

I årkurs 3 får barnen lära sig påskens historia med en "påskvandring". Eleverna får då själva vara med i ett enkelt skådespel där de får uppleva händelserna som skedde runt påsk.

I årkurs 5 börjar eleverna närma sig tonåren och med det följer många tankar och funderingar kring livet. Hur går en begravning till? Är kyrkogården vacker eller spökar det där? Vad är himmelriket? Vi samtalar därför kring döden och vad som sker vid en begravning. Eleverna får också veta lite om kristendomens syn på döden. Vi kallar detta tema för "Vi ses i Nangijala".

Text: Olle Jonsson. Foto: Pernilla Cramnell och Malin Wernström.

Kalendarium 11 SEPTEMBER – 5 DECEMBER

Besök gärna Romaklosters hemsida, www.svenskakyrkan.se/romakloster.

Här finns information om verksamhet och gudstjänster m.m. för våra församlingar: Dalhem, Vänge, Östergarn, Roma, Björke, Akeback, Follingbo, Barlingbo, Endre och Hejdeby.

Follingbo kyrka.

TISDAG 11 SEPTEMBER

19.00 VIKLAU KYRKA. Mässa i all enkelhet.

ONSDAG 12 SEPTEMBER

14.00 SALTERIET KATTHAMMARSVIK.
Gemenskapssamling på
Östergarnslandet.

SÖNDAG 16 SEPTEMBER

16 söndagen efter trefaldighet

10.00 BUTTLE KYRKA.
Önskepsalmer. Enkelt kyrkkaffe.

10.00 EKEBY KYRKA. Mässa.

11.00 BJÖRKE KYRKA. Gudstjänst.

11.00 KRÅKLINGBO KYRKA. Högmässa.

19.00 FOLLINGBO KYRKA. Mässa.

19.00 GAMMELGARNES KYRKA.
"Söndagskväll" – ekumenisk
sångkväll.

TISDAG 18 SEPTEMBER

19.00 VIKLAU KYRKA. Taizémässa.

ONSDAG 19 SEPTEMBER

OBS ändrad veckodag!

12.00 GAMLA SKOLAN I VÄNGE.
Lunchträff som börjar i Vänge
prästgård med enkel måltid och
fortsätter hos Anders Thorlin i
Vänge gamla skola där vi besöker
utställningen "Skolbänken" och blir
guidade bland konstverken.

19.30 ELIM KATTHAMMARSVIK.
Bibelläsningkväll.

SÖNDAG 23 SEPTEMBER

17 efter trefaldighet

10.00 GULDRUPE KYRKA.
Högmässa. Enkelt kyrkkaffe.

10.00 HÖRSNE KYRKA.
Gudstjänst.

11.00 ANGA KYRKA.
Högmässa.

11.00 ROMA KYRKA. Mässa.

14.00 ELIM KATTHAMMARSVIK.
Församlingssöndag.

14.00 ÄLDREBOENDET
KATTHAMMARSVIK.
Andakt Svenska kyrkan.

19.00 ENDRE KYRKA. Gudstjänst.

MÅNDAG 24 SEPTEMBER

- 19.00 ÖSTERGARN.
Församlingsskåren träffas hos
Richard Wottle, Visby.

TISDAG 25 SEPTEMBER

- 19.00 VIKLAU KYRKA.
Mässa i all enkelhet.

SÖNDAG 30 SEPTEMBER

Den helige Mikael's dag

- 10.00 DALHEMS KYRKA.
Familjegudstjänst med
änglavernissage.
- 10.00 HALLA KYRKA.
Gudstjänst. Enkelt kyrkkaffe.
- 11.00 BJÖRKE KYRKA. Mässa.
- 11.00 ÖSTERGARN'S KYRKA.
Högmässa
- 17.00 VÅTE MISSIONSKYRKA.
Gotlands kristna råd inbjuder till
årsmöte och konsert till förmån
för Läkarmissionen.
- 19.00 AKEBÄCKS KYRKA.
Taizégudstjänst.

TISDAG 2 OKTOBER

- 19.00 VIKLAU KYRKA. Taizémässa.
Efter mässan: Samtalskväll om
Taizé i församlingshemmet för den
som vill.

ONSDAG 3 OKTOBER

- 19.30 ELIM KATTHAMMARSVIK.
Bibelläsningkväll.

SÖNDAG 7 OKTOBER

19 efter trefaldighet

- 10.00 GANTHEMS KYRKA. Mässa.
- 10.00 SJONHEMS KYRKA.
Högmässa. Enkelt kyrkkaffe.
- 11.00 ALA KYRKA. Högmässa.
- 11.00 FOLLINGBO KYRKA. Mässa.
- 14.00 ÄLDREBOENDET
KATTHAMMARSVIK. Andakt Elim.
- 19.00 ROMA KYRKA. Gudstjänst.

TISDAG 9 OKTOBER

- 19.00 VIKLAU KYRKA. Mässa i all enkelhet.

ONSDAG 10 OKTOBER

- 14.00 GAMMELGARN'S BYGDEGÅRD.
Gemenskapssamling på
Östergarnslandet.

SÖNDAG 14 OKTOBER

Tacksägelsedagen

- 10.00 EKEBY KYRKA. Gudstjänst.
- 10.00 VIKLAU KYRKA. Skörde gudstjänst
med barn och ungdomskörerna,
Kyrklunch med skördeauktion där
behållningen går till Världens barn.
- 11.00 BJÖRKE KYRKA. Mässa.
- 11.00 GAMMELGARN'S KYRKA.
Mässa med musik. Kyrkokören.
- 14.00 ELIM KATTHAMMARSVIK.
Sånggudstjänst med Robert
och Irene Johansson.
- 19.00 BARLINGBO KYRKA.
Musikgudstjänst. "Hela kyrkan
sjunger" med Campanakören och
husbandet.

TISDAG 16 OKTOBER

19.00 VIKLAU KYRKA. Mässa i all enkelhet.

ONSDAG 17 OKTOBER

19.30 ELIM KATTHAMMARSVIK.
Bibelläsningkväll.

TORSDAG 18 OKTOBER

12.00 HALLA BYGDEGÅRD.
Lunchträff. Petra Guteskär berättar om sin väg till att bli präst.
12.30 DALHEMS BYGDEGÅRD.
Födelsedagsfest för alla i församlingen som som fyllt eller fyller 80, 85, 90 och däröver i år.

SÖNDAG 21 OKTOBER

21 efter trefaldighet

11.00 VÄNGE KYRKA.
KONTRAKTSHÖGMÄSSA
MED BISKOP THOMAS
PETERSSON. Romaklosters
kör. Lunch i Vänge bygdegård.

14.00 ÄLDREBOENDET
KATTHAMMARSVIK.
Andakt Svenska kyrkan.
19.00 HEJDEBY KYRKA. Gudstjänst.
19.00 KRÄKLINGBO KYRKA. "Söndagskväll" –ekumenisk sångkväll.

TISDAG 23 OKTOBER

19.00 VIKLAU KYRKA. Taizémässa.
Efter mässan: Samtalskväll om Taizé i församlingshemmet för den som vill.

TORSDAG 25 OKTOBER

12.30 BJÖRKEGÅRDEN .
Sopplunch. Lena Haglund och Lars Osterman sjunger och spelar.

SÖNDAG 28 OKTOBER

22 efter trefaldighet

10.00 HÖRSNE KYRKA. Mässa.
11.00 ENDRE KYRKA. Mässa.
11.00 ÖSTERGARNNS KYRKA. Högmässa.
14.00 ELIM KATTHAMMARSVIK.
Församlingssöndag.
18.00 BUTTLE KYRKA. Taizémässa.
19.00 ROMA KYRKA. Musikkväll med Ad Fontes.

MÅNDAG 29 OKTOBER

19.00 ÖSTERGARN.
Församlingsskåren träffas hos Siri Nordahl.

TISDAG 30 OKTOBER

19.00 VIKLAU KYRKA.
Mässa i all enkelhet.

ONSDAG 31 OKTOBER

19.30 ELIM KATTHAMMARSVIK.
Bibelläsningkväll.

LÖRDAG 3 NOVEMBER

Alla helgons dag

10.00 HALLA KYRKA.
Högmässa. Enkelt kyrkkaffe.
12.00–15.00 GAMMELGARNNS
BYGDEGÅRD. Kyrkliga
syföreningens höstmarknad.
16.00 DALHEMS KYRKA.
Minnesgudstjänst.

Allhelgona i Väinge kyrka.

- 17.00 FOLLINGBO KYRKA. Minnesgudstjänst med Campanakören.
- 18.00 ROMA KYRKA. Minnesgudstjänst med Romaklostets kör.
- 19.00 GAMMELGARNS KYRKA. Minnesgudstjänst. Kyrkokören.

SÖNDAG 4 NOVEMBER

Söndag efter alla helgons dag

- 10.00 GANTHEMS KYRKA. Gudstjänst.
- 11.00 ANGA KYRKA. Högmässa.
- 11.00 BJÖRKE KYRKA. Mässa.
- 14.00 ÄLDREBOENDET KATTHAMMARSVIK. Andakt Svenska kyrkan.
- 18.00 VÄNGE KYRKA. Minnesgudstjänst. Romaklostets kör.
- 19.00 BARLINGBO KYRKA. Gudstjänst.
- 19.00 ELIM KATTHAMMARSVIK. Kvällsgudstjänst.

TISDAG 6 NOVEMBER

- 19.00 VIKLAU KYRKA. Taizémässa. Efter mässan: Samtalskväll om Taizé i församlingshemmet för den som vill.

ONSDAG 7 NOVEMBER

- 14.00 KLUBBSTUGAN ÖSTERGARN. Gemenskapssamling på Östergarnslandet.

LÖRDAG 10 NOVEMBER

- 19.00 ELIM KATTHAMMARSVIK. Musikcafé "En salig blandning". Insamlingsfinal för Ge för livet.

SÖNDAG 11 NOVEMBER

24 efter trefaldighet

- 10.00 EKEBY KYRKA. Mässa.
- 10.00 GULDRUPE KYRKA. Högmässa. Enkelt kyrkkaffe.
- 11.00 ROMA KYRKA. Mässa.
- 11.00 KRÅKLINGBO KYRKA. Högmässa.
- 19.00 ENDRE KYRKA. Gudstjänst.

TISDAG 13 NOVEMBER

- 19.00 VIKLAU KYRKA. Mässa i all enkelhet.

ONSDAG 14 NOVEMBER

- 19.30 ELIM KATTHAMMARSVIK. Bibelläsningkväll.

TORSDAG 15 NOVEMBER

- 12.00 BUTTLE HEMBYGDSGÅRD. Lunchträff. Gäst och program, se predikaturerna i dagspressen.

SÖNDAG 18 NOVEMBER

Söndag före domsöndag

- 10.00 HÖRSNE KYRKA. Gudstjänst.
10.00 SJONHEMS KYRKA.
Önskepsalmer. Enkelt kyrkkaffe.
11.00 ALA KYRKA. Högmässa.
11.00 HEJDEBY KYRKA. Mässa.
14.00 ÄLDREBOENDET KATTHAMMARS-
VIK. Andakt Elim.
19.00 BJÖRKE KYRKA. Gudstjänst.
19.00 ÖSTERGARNIS KYRKA.
"Söndagskväll" – ekumenisk
sångkväll.

TISDAG 20 NOVEMBER

- 19.00 VIKLAU KYRKA. Taizémässa.
Efter mässan: Samtalskväll om
Taizé i församlingshemmet för den
som vill.

SÖNDAG 25 NOVEMBER

Domsöndag

- 10.00 DALHEMS KYRKA. Mässa.
10.00 HALLA KYRKA.
Högmässa. Enkelt kyrkkaffe.
11.00 ALA KYRKA. Högmässa.
Kräklingbo manskör.
11.00 ROMA KYRKA. Mässa.
14.00 ELIM KATTHAMMARSVIK.
Församlingssöndag.
19.00 FOLLINGBO KYRKA. Gudstjänst.

MÅNDAG 26 NOVEMBER

- 19.00 ÖSTERGARN. Församlingsskåren
träffas hos Anna Jansson.

TISDAG 27 NOVEMBER

- 19.00 VIKLAU KYRKA. Mässa i all enkelhet.

ONSDAG 28 NOVEMBER

- 19.30 ELIM KATTHAMMARSVIK.
Bibelläsningkväll.

SÖNDAG 2 DECEMBER

Första Advent

- 11.00 AKEBÄCKS KYRKA.
Gudstjänst. Adventsgröt.
11.00 VÄNGE KYRKA.
Familjegudstjänst. Adventskaffe.
18.00 BUTTLE KYRKA
Adventsgudstjänst
Adventsgröt i hembygdegården.
13.00 GAMMELGARNIS KYRKA.
Adventsgudstjänst. Kyrkokören.
Gammelgarns Rödakorskrets
bjuder på adventskaffe i
bygdegården för 50:e året!
18.00 ENDRE KYRKA. Musikgudstjänst
med Campanakören. Röda korset
bjuder på adventskaffe i bygdegården.
19.00 ELIM KATTHAMMARSVIK.
Adventsandakt.
19.00 ROMA KYRKA. Gudstjänst.

ONSDAG 5 DECEMBER

- 14.00 ELIM KATTHAMMARSVIK.
Gemenskapssamling på
Östergarnslandet med adventskaffe.

Kollektgåva via Swish Det går bra att swisha kollektgåvan i samband med gudstjänst. Prästen informerar om det nummer som gäller för den aktuella kollekten.

Romaklosters pastorat

www.svenskakyrkan.se/romakloster

Kyrkoherde

Pernilla Cramnell, tel: 0498-26 07 05
E-post: pernilla.cramnell@svenskakyrkan.se

Kyrkogårds- och fastighetschef

Mathias Eldnor tel: 0498-26 07 24

Pastorexpedition

Tel: 0498-500 31
Roma prästgård: tisdag-fredag kl. 10-14
Kanslist: Karin Thunegard, tel: 0498-26 07 07
E-post: romaklosters.pastorat@svenskakyrkan.se

DALHEMS FÖRSAMLING

**socknarna Bara, Dalhem, Ekeby,
Ganthem och Hörsne**

Komminister

Per Mellqvist, tel: 070-939 70 60
E-post: per.mellqvist@svenskakyrkan.se

Församlingsassistent

Olof Jonsson, tel: 070-236 47 61

Barnledare

Malin Wernström, tel: 070-323 70 37

Musiker/ungdomsledare

Ann Helling, tel: 0498-26 07 23
Lena Nordahl, tel: 073-969 44 51

Vaktmästare

Thomas Glifberg (Ekeby), tel: 070-289 61 71
Thed Hanqvist (Dalhem), tel: 0498-26 07 22
Meg Pettersson (Bara, Ganthem, Hörsne),
tel: 072-224 07 19

ROMA

**församlingarna Akeböck,
Barlingbo, Björke, Endre,
Follingbo, Hejdeby och Roma**

E-post: roma.forsamling@svenskakyrkan.se
Janne Manni tjänstledig 20180901-20190731

Musiker Janne Ahlström, tel: 0498-26 07 02
Karin Bromö (vik.), tel: 0498-500 31

Församlingsassistent

Ann-Sofie "Fia" Nohrlander, tel: 070-240 71 05

Vaktmästare

Rickard Kristiansson, tel: 0498-26 07 11
Tomas Blomberg, tel: 070-621 17 34
Rasmus Rylander, tel: 0498-26 07 21

VÄNGE FÖRSAMLING

**socknarna Buttle, Guldrupe,
Halla, Sjonhem, Viklau och Vänge**

Komminister

Rune Olofsson
0498-26 07 18
E-post: rune.olofsson@svenskakyrkan.se

Pastorsadjunkt

Petra Guteskär, tel: 0498-510 35

E-post: petra.guteskar@svenskakyrkan.se

Musiker Per Farinder, tel: 070-348 85 59

Vaktmästare

Karin Dreborg, tel: 0498-26 07 06
Lars Osterman, tel: 0498-26 07 25
Britt Stenfeldt, tel: 0498-26 07 12

Församlingsexpedition

tel: 0498-510 35.

ÖSTERGARNIS FÖRSAMLING

**socknarna Ala, Anga, Gammelgarn,
Kräklingbo och Östergarn**

Komminister

Helena Stenhammar

föräldraledig 20181001-20181231

Musiker Lena Haglund, tel: 072-735 05 45

Vaktmästare Mickael Lundgren,

tel: 072-239 07 14

EVANGELISKA FRIKYRKAN, ELIM

Katthammarvik

Föreståndare och pastor

Per Olof Sahlberg
tel: 0498-523 09, 072-240 24 02
E-post: sahlberg.gotland@gmail.com
Elims swishnummer: 1234599981

KYRKBLADET kommer ut med fyra nummer per år. Ansvarig utgivare: Pernilla Cramnell, kyrkoherde i Romaklosters pastorat. Redaktion: Olle Jonsson, församlingsassistent i Dalhems församling, Janne Manni, komminister i Barlingbo, Rune Olofsson, komminister i Vänge församling och Per Olof Sahlberg, pastor i Elimförsamlingen. Foto där inte annat anges: Helena Duveborg. Layout: Helena Duveborg. Illustrationer: Susanne Engman. Omslag: Roma kyrka. Tryck: IVIsby tryckeri, 2018.